



باسمه تعالی

سخن مدیر مسؤول:

بازگشت به نهج البلاغه

بعد از قرن‌ها رنج و مصیبت و تحمیل ظلم و جنایت از سوی حکومت‌های جور بر اسلام و مسلمین، سرانجام انقلاب اسلامی در ایران به پیروزی رسید و سلطه‌ی طاغوت‌ها برچیده شد و آزادی و استقلال بر وی ملت ایران لبخند زد و فضای باز سیاسی و امنیت اجتماعی مجال زندگی توأم با آرامش را فراهم آورد.

البته تحقق این امر خطیر و مهم و ساختن جامعه‌ی متعالی بستگی به فرهنگ صحیح و عالی دارد و بدون آن بوجود آمدن جامعه‌ی ایده‌آل اسلامی ممکن نخواهد بود.

بدیهی است فرهنگ اسلامی که از زندان طاغوت‌رهای یافته و مجال ظهور و بروز یافته می‌بایست مستند این جامعه باشد. لذا باید قبل از هر چیز این فرهنگ آسمانی مورد توجه همگان بویژه مسئولان و مدیران کلان جامعه قرار گیرد.

نکته‌ی مهم در این رابطه سخن و سیره‌ی امیرالمؤمنین علی (علیه‌السلام) است که در دوران حکومت کوتاه خود ارائه فرمود که الگوی ارزشمند برای همه‌ی حکومت‌های عدالتخواه و جوامع آزاد و مستقل بشری است که قسمتی از آن در کتاب شریف نهج البلاغه گرد آمده و خوشبختانه در طول تاریخ و حوادث مختلف سالم به دست ما رسیده است.

تفاوت ویژه نهج البلاغه با سایر مجامع حدیثی، صدور آن در دوران حکومت ظاهری و رسمی و موقعیت خاص سیاسی آن حکومت می‌باشد که تشابه کاملی به دوران تشکیل جمهوری اسلامی ایران دارد و به قول مقام معظم رهبری:

«...امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) به عنوان یک حاکم اسلامی حرف می‌زند و با جامعه‌ای که تحت اشراف حکومت خود اوست سخن می‌گوید و این بخش، بیشترین سخنانی است که از امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) در نهج البلاغه نقل شده است، ما امروز در همان شرایط قرار داریم... در کشور ما و در جامعه‌ی ما این انقلاب در سایه‌ی آموزش‌های امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) و با اتکاء به قرآن و نهج البلاغه به پیروزی رسیده است. امروز تقریباً همان جامعه‌ی اسلامی و علوی تشکیل شده و همان شرایط تقریباً در بیشتر ابعاد در جامعه و کشور ما حکومت می‌کند. امروز روز استفاده هرچه بیشتر از نهج البلاغه است. امروز می‌شود از دیدگاه دقیق و نافذ امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) به واقعیت‌های جهان و جامعه نگاه کرد



و بسیاری از حقایق را دید و شناخت و علاج دردها را پیدا کرد. لذاست که به نظر ما امروز از همیشه به نهج البلاغه ما محتاجتریم»^۱

ما هرچه پیشتر می‌رویم این ضرورت بیشتر احساس می‌شود. خوشبختانه در طول چهل سال که از عمر این شجره‌ی طیبه می‌گذرد گام‌های بلندی در راه شناخت این کتاب عظیم برداشته شده است و در حوزه و دانشگاه اقدامات ارزشمندی انجام شده و گروهی از طلاب و دانشجویان عزیز بدان روی آورده و مقالات، کتابها و پایان‌نامه‌های مفیدی عرضه گردیده است، ولی در عین حال تا رسیدن به مطلوب فاصله‌ی زیادی هست که همّت والای مسئولان ارشد فرهنگی را می‌طلبد تا با تبت و اراده‌های قاطع از این منشور جاودانه بهره‌برداری کرده و فضای جامعه را اسلامی و علوی کنند.

مهمتر آنکه نهج البلاغه در بستر اجرائی کشور قرار گرفته و نهاد و مراکز دولتی و انقلابی از آن الهام گرفته و محققان و نویسندگان، بویژه مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی در این رابطه به تحقیق و بررسی پرداخته و اساتید حوزه و دانشگاه تدریس و آموزش آنرا وجهه‌ی همت خویش قرار دهند و دولت هم با استفاده از این منابع و دستاوردهای ارزشمند محتوای آنرا به مورد اجرا بگذارد تا عموم مردم و جامعه‌ی اسلامی به کمال مطلوب نائل آمده و دردها و مشکلات حل گردد. همانطور که امام راحل عنه‌السلام اشاره کردند:

«... و اما کتاب نهج البلاغه که نازله روح اوست (علی علیه‌السلام) برای تعلیم و تربیت ما خفتگان در بستر منیت و در حجاب خود و خود خواهی خود معجونست برای شفاء و مرهمی است برای دردهای فردی و اجتماعی...»^۲

کوتاه سخن آنکه بر فضلاء و پژوهشگران است که محتوای نهج البلاغه بویژه عهدنامه مالک اشتر را به شکل طرح یا لایحه در آورده و به دولت و مجلس تقدیم کرده تا رسالت خویش را ادا کرده و آنگاه دولت است که آن را در اجرا بکار گیرد و این فصلنامه فرصتی برای اندیشمندان و نویسندگان متعهد است که نظرات خود را ارائه کنند.

والله هوالموفق

سیدجمال الدین دین پرور

۱ سخنرانی در کنگره بین‌المللی نهج البلاغه ۱۳۶۰/۰۲/۲۹

۲ پیام حضرت امام خمینی به کنگره هزاره نهج البلاغه است که در ۱۳۶۰/۲/۲۷